

Budsjett og økonomiplan 2024-2027

Vedtatt av representantskapet 29.11.23

Innhold

Innhold	2
Brann- og redningssjefens innledning	3
Om budsjettokumentet	4
Budsjettprosess	4
Budsjettforutsetninger	4
Driftsbudsjettet	5
Driftsinntekter	5
Driftsutgifter	8
Brutto driftsresultat	9
Finansposter	9
Driftsresultat	9
Disponering av driftsresultatet	9
Kapitalbudsjettet	10
Investeringsprosjekter	10
Finansiering av investeringene	11
Gjeldsutvikling	12
Forslag til vedtak	13

Brann- og redningssjefens innledning

Nasjonalt pågår det for tiden omfattende utredninger knyttet til brann- og redningsområdet. Det gjøres en helhetlig gjennomgang av fagområdet vårt, og det er opprettet en totalberedskaps-kommisjon som vurderer den totale samfunnssikkerheten. Det er ingen tvil om at vi er inne i mer utfordrende tider enn det vi har sett tidligere. De siste årene har medført et forsterket fokus på beredskap og samfunnssikkerhet med bakgrunn i trussel- og risikoendringene rundt oss. Dette skaper forventinger til brannvesenet, som er kommunenes førstelinjeinnsats i kriser og hendelser. Utfordringsbildet er annerledes, og brannvesenet har utvidet sin oppgave- og tjenesteportefølje.

Samtidig med denne utviklingen er det skjerpene krav fra myndigheter og mer søkelys på klima- og miljøhensyn, samt HMS. Dette igjen stiller et strengere krav til samarbeid, samordning og ressursutnyttelse. Et godt budsjett- og økonomidokument må gjenspeile de utfordringer som brann- og redningstjenesten står ovenfor i dagens samfunn. Budsjettet og økonomiplanen legges frem etter føringer i vedtatt selskapsavtale og eierstrategi. Dokumentet er utarbeidet med mest mulig presisjon, og er viktig for at selskapet skal ha en mest mulig forutsigbar og fremtidsrettet økonomihåndtering. Budsjettet skal gi selskapet tilstrekkelige rammer til å levere gode beredskapstjenester til befolkningen.

Siden etableringen i 2021 har vi vært konstant i omstilling, og bygget selskapet uten noen form tilskudd eller tilførte ressurser. Dette er en krevende øvelse for hele organisasjonen. I 2023 fikk vi i tillegg tre uvanlige store branner som påvirket drift og utvikling. I løpet av det siste året har renteøkning, prisvekst og lønnsoppgjør/sentrale avtaler vært utslagsgivende i økonomien. Selskapet har lagt til grunn kommunal deflator fra vedtatt statsbudsjett ved justering av eierbidrag. Dette har gitt et relativt stort avvik sammenlignet hva som har blitt reell deflator. Dette er noe selskapet må følge opp slik at man får en forutsigbar økonomihåndtering i tiden som kommer.

Brann- og redningssjefen har utarbeidet et budsjett og en økonomiplan for 2024-2027 som skal gjenspeile utfordringene vi står ovenfor i tiden fremover. Grenland brann og redning IKS skal samtidig være aktiv bidragsyter og delaktig i innsparinger i samråd med våre eierkommuner. Brann- og redningssjefen har iverksatt flere tiltak for at vi skal være kosteffektive, samtidig som vi realiserer en organisasjon som løser samfunnsoppdraget i en litt mer utforende tid. Vi er opptatt av nærhet til våre eiere, og har fokus på å kjøpe og leie tjenester fra våre kommuner. Totalt sett får eierkommunene i GBR nærmere 13 millioner tilbake fra IKS-et i 2024.

Med stort fokus på økonomistyring fremover mener vi at dette er et realistisk budsjett som vil bidra til utviklingen av enda bedre beredskapstjenester for eierkommunene våre.

Morten Meen Gallefos

Brann- og redningssjef

Om budsjettdokumentet

Budsjett og økonomiplan 2024-2027 er satt opp i henhold til forskrift om årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for interkommunale selskaper. Det er basert på de budsjettprinsipper som følger av kommuneloven og forskrifter for kommunale og fylkeskommunale budsjetter og regnskaper.

Budsjettdokumentet skal inneholde både en fireårig økonomiplan og et årsbudsjett for kommende budsjettår. Det fullstendige årsbudsjettet skal bestå av et driftsbudsjett og kapitalbudsjett. I dette dokumentet er årsbudsjettet for 2024 vist som det første året i økonomiplanen.

Årsbudsjettet og økonomiplanen og skal vise representantskapets prioriteringer og bevilgninger, og de målene og premissene som årsbudsjettet og økonomiplanen bygger på. De skal også vise utviklingen i selskapets økonomi, gjeld og andre vesentlige langsiktige forpliktelser. Vedtaket om årsbudsjett skal angi hvor mye lån som skal tas opp i budsjettåret.

Budsjett og økonomiplan for 2024-2027 bygger på vedtatt selskapsavtale og erfaringstall fra siste driftsår. Alle tall presenteres i 2024-kroner, og alle tabeller i dokumentet inneholder tall i hele tusen kroner. Inntekter og positive resultater presenteres med minus som fortegn.

Budsjettprosess

Det er representantskapet selv som vedtar selskapets budsjett- og økonomiplan, og eventuelle endringer i disse. Brann- og redningssjefen legger frem sitt budsjettforslag for styret, som igjen fremmer forslag for representantskapet. Representantskapet gjør endelig budsjettvedtak for perioden 2024-2027 i sitt møte 29. november.

I forkant av dette budsjettforslaget er de økonomiske utfordringene kommunisert til eierkommunene både i gjeldende budsjett- og økonomiplan, i egen sak sendt til kommunene våren 2023, og i kontaktmøter med rådmenn/kommunedirektører. Tallgrunnlaget i dette budsjettdokumentet ble presentert for representantskapet i møte 27. september.

Basert på IKS-loven, selskapsavtalen og eierstrategien er selskapets årlige budsjettprosess slik:

1. Eventuell sak til by- og kommunestyre i juni
2. Kontaktmøte/koordinering av tilskuddsnivå blant rådmenn tidlig høst
3. Styrets budsjettforslag i oktober
4. Rådmennenes budsjettforslag til by- og kommunestyrene i oktober/november
5. Representantskapet vedtar endelig budsjett for selskapet i november
6. By- og kommunestyrene vedtar kommunens budsjett i desember, hvor tilskuddsnivå = vedtak i representantskapet

Budsjettforutsetninger

Beregningene bak dette budsjettdokumentet bygger på følgende forutsetninger:

- Deflator er beregnet etter anslag i statsbudsjettet for 2024 med 4,3 %
- Lønnsveksten er i henhold til samme dokument beregnet til 4,9 %
- Basert på dagens rente på selskapets lån er rentekostnadene i økonomiplanperioden estimert til 5,4 %.
- Pensjonskostnaden er estimert til 13,0 %

Driftsbudsjettet

Tabell nr. 1 viser forslag til driftsbudsjett for perioden 2024-2027 sortert på typer av inntekter og utgifter. Referansekolumnene i grått viser regnskapstall for 2022 og budsjett for 2023. De store endringene i beløp frem til 2024 skyldes i hovedsak at Skien brann- og feievesen trådte inn i selskapet fra 1. januar 2023, og åpning av ny, kasernert brannstasjon i Bamble fra 2024.

Tall i 1000 kroner

	R 2022	B 2023	B 2024	B 2025	B 2026	B 2027
Driftstilskudd	-85 334	-132 214	-157 086	-157 151	-157 634	-157 634
Selvkostinntekter	-14 118	-21 876	-26 321	-26 321	-26 433	-26 433
Refusjoner	-2 746	-1 067	0	0	0	0
Andre inntekter	-4 194	-6 195	-7 115	-7 675	-7 425	-7 475
Momskompensasjon	-3 213	-5 020	-7 119	-7 119	-7 119	-7 119
Sum inntekter	-109 605	-166 372	-197 640	-198 266	-198 612	-198 662
Lønn og sosiale utgifter	81 071	128 812	143 779	142 078	141 271	141 246
Faste driftskostnader	16 377	18 730	20 975	20 975	20 975	20 975
Variable driftskostnader	8 028	10 443	11 540	10 480	10 060	9 560
Momskostnad	3 213	5 020	7 119	7 119	7 119	7 119
Avskrivninger	5 206	7 967	10 187	15 169	15 914	16 436
Sum driftsutgifter	113 895	170 972	193 600	195 821	195 338	195 335
Brutto driftsresultat	4 290	4 601	-4 040	-2 445	-3 273	-3 326
Renteinntekter	-1 619	-1 000	-1 500	-1 000	-500	-500
Renteutgifter	1 272	2 477	9 689	10 816	11 307	11 654
Avdrag på lån	1 068	1 847	5 921	7 591	8 115	8 486
Netto finansutgifter	721	3 324	14 110	17 407	18 922	19 640
Motpost avskrivninger	-5 206	-7 967	-10 187	-15 169	-15 914	-16 436
Driftsresultat før interne finanstransaksjoner	-195	-42	-117	-206	-265	-122

Tabell nr. 1, Driftsbudsjett fordelt på typer av inntekter og utgifter

Driftsinntekter

Driftstilskudd fra eierkommunene

Årlig driftstilskudd fra eierkommunene fastsettes av representantskapet i henhold til bestemmelsene i selskapsavtalens § 2-3. Driftstilskuddet reguleres årlig med kommunal deflator fra vedtatt statsbudsjett. Eventuelle andre endringer i driftstilskuddet skal fremmes som egen sak i eierkommunene før de innarbeides i selskapets budsjett og økonomiplan.

Årets statsbudsjett ble fremlagt 6. oktober, og ga en deflator for 2024 på 4,3 %. Øvrige forslag til endringer i brann- og redningssjefens budsjettforslag ble sendt eierkommunene våren 2023. Dette gjaldt kompensasjon av økte utgifter knyttet til sentralt gitt økning i tillegg for ubekvem arbeidstid, et sentralt lønnsoppgjør for 2023 som ble vesentlig høyere enn forutsatt, samt økte renter knyttet til bygging av ny brannstasjon i Bamble.

Tallgrunnlaget for brann- og redningssjefens budsjettforslag ble presentert for kommunedirektørene i kontaktmøte i slutten av august, og de har deretter gitt styret en tilbakemelding på dette. Styret ser at eierkommunene også har stram økonomi, og ser det som viktig at GBR bidrar til nødvendige innsparinger. I styrets budsjettforslag har man tatt hensyn til kommunedirektørens tilbakemelding og tatt ut økningene knyttet til lønnsoppgjør og ubekvem arbeidstid, og i stedet legge inn endret

deflator fra vårens reviderte nasjonalbudsjett i grunnlaget for beregning av eiertilskuddet fra 2024. Dette gir en reduksjon i driftstilskuddet på om lag 1,25 millioner kroner per år sammenlignet med opprinnelig forslag. Økningen i renteutgifter knyttet til ny brannstasjon i Bamble er beholdt, slik styret også oppfatter tilbakemeldingen fra kommunedirektørene. Eiertilskuddet fra Skien kommune økes ikke som følge av dette, da det er vedtatt at den nye brannstasjonen skal finansieres av øvrige eierkommuner.

Fordelingen av ovenfor nevnte endringer mellom eierkommunene vises i tabellen under:

	Totalt	Endring i deflator 2023	Renter brannstasjon	Deflator 2024
Bamble	2 443	304	1 203	936
Drangedal	713	89	352	273
Kragerø	1 867	241	888	738
Porsgrunn	6 368	793	3 134	2 441
Skien	2 805	717	0	2 087
Sum	14 196	2 143	5 576	6 476

Tabell nr. 2, Driftstilskudd fra eierkommunene

Beregnet driftstilskudd for årene 2024-2027 er lagt inn i 2024-tall, og vises i tabellen under.

Tall i 1000 kroner

	B 2023	B 2024	B 2025	B 2026	B 2027
Bamble	12 642	22 711	22 711	22 711	22 711
Drangedal	5 633	6 621	6 621	6 621	6 621
Kragerø	15 188	17 908	17 908	17 908	17 908
Porsgrunn	51 308	59 214	59 214	59 214	59 214
Skien	47 443	50 631	50 697	51 180	51 180
Sum	132 214	157 086	157 151	157 634	157 634

Tabell nr. 3, Driftstilskudd fra eierkommunene

Tilbakebetaling til eierkommunene

Eierkommunene yter driftstilskudd til selskapet, men får alle noe igjen for dette. Fra noen av eierkommunene kjøper selskapet tjenester, og til de fleste betaler vi for leie av lokaler. Estimert tilbakebetaling til eierkommunene i budsjett for 2024 er 12,79 millioner kroner.

Kommune	Sum	Lokaler	Kjøp av tjenester
Drangedal	560	550	10
Bamble	700	0	700
Kragerø	1 050	1 050	0
Skien	3 750	3 750	0
Porsgrunn	6 730	3 970	2 760
Sum	12 790	9 320	3 470

Tabell nr. 4, Hva kommunene får tilbake

Selvkostinntekter

Selskapet utfører tjenester innen feiing og tilsyn for eierkommunene. Feiing og tilsyn er et selvkostområde, som betyr at alle utgifter kan dekkes inn gjennom gebyrinntekter. Budsjettet på området er basert på erfaringstall fra selskapets første driftsår, samt videre planer. Inntekter på selvkostområdet skal dekke disse utgiftene.

Det er kommunene selv som krever inn gebyr for feiing og tilsyn fra sine innbyggere. Selskapet fakturerer den enkelte eierkommune basert på kostnader knyttet til disse oppgavene. Det gjøres årlig avregning på første faktura etter regnskapsavleggelsen, sånn at et eventuelt avvik mellom selvkostregnskapet og hva som er fakturert korrigeres. På denne måten vil et eventuelt selvkostfond blir liggende i eierkommunen og ikke i selskapet.

Det er utarbeidet en selvkostkalkyle for 2024, som beregner gebyrnivå for den enkelte kommune og den enkelte abonnent (helårs- og fritidsboliger). Denne kalkylen er delt med eierkommunene, og kan brukes i deres budsjetter som grunnlag for kommunale avgifter.

Tabellen under viser en oppstilling av utgiftene på feiing og tilsyn, som igjen danner grunnlaget for selvkostinntektene.

Tall i 1000 kroner

	B 2023	B 2024	B 2025	B 2026	B 2027
Lønnskostnader	17 329	18 124	18 124	18 124	18 124
Driftskostnader	4 117	4 299	4 299	4 299	4 299
Finanskostnader	430	3 897	3 897	4 010	4 010
Sum kostnader selvkost	21 876	26 321	26 321	26 433	26 433
Sum inntekter selvkost	-21 876	-26 321	-26 321	-26 433	-26 433

Tabell nr. 5, Grunnlag for selvkostinntekter

Refusjoner

Her ligger refusjoner knyttet til sykefravær og foreldrepermisjoner. I budsjett for 2023 var refusjoner knyttet til bl.a. IUA også budsjettet på denne posten. Fra og med 2024 er budsjetterte refusjoner knyttet til IUA lagt under andre inntekter. Selskapet budsjetterer ikke med sykefravær og foreldrepermisjoner, da slikt fravær i de aller fleste tilfeller må dekkes opp med bruk av vikar (heller ikke budsjettet).

Andre inntekter

Selskapets øvrige inntekter kommer fra salg av tjenester, samt refusjoner fra andre. Dette er en liten post i budsjettet, da tjenester innenfor brann og redning i hovedsak ytes gratis. Budsjettbeløpene er basert på erfaringstall.

Fra 2025 er de lagt inn en økning i inntekten fra nytt kommunalt oppgavefelleskap for klima og miljø på 500 000.-. Dette er med bakgrunn i økt arbeid med miljørisikoanalyser og nødvendig arbeid med vedlikehold og administrasjon. Denne økningen forutsetter vedtak i representantskapet i oppgavefelleskapet.

Tall i 1000 kroner

	B 2023	B 2024	B 2025	B 2026	B 2027
Alarminntekter	1735	2 750	2 800	2 800	2 850
IUA, Skogbranntroppene, KOF	1205	1 210	1 720	1 720	1 720
Salg av tjenester	1785	2 605	2 605	2 605	2 605
Andre inntekter	470	550	550	300	300
Andre inntekter	5 195	7 115	7 675	7 425	7 475

Tabell nr. 6, Andre inntekter

Momskompensasjon

GBR driver kompensasjonsberettiget virksomhet. Det vil si at vi får kompensert momsutgiftene våre på de driftsartene der det er aktuelt. Inntekten tilsvarer momskostnad under driftsutgifter.

Driftsutgifter

Lønn og sosiale utgifter

Lønnsbudsjettet er satt opp med bakgrunn i faktisk lønn for alle ansatte, samt forventet lønnsoppgjør for 2024. Basert på statsbudsjettets prognoser om lønnsvekst på 4,9 % i 2024 er kostnad for lønnsoppjøret beregnet til 4,2 millioner kroner.

Lønnsbudsjettet øker vesentlig sammenlignet med 2023, som følge av ny brannstasjon i Bamble med kasernert mannskap. Imidlertid har vi lagt inn noe innsparing i perioden som følge av naturlig avgang, samt at en administrativ stilling holdes vakant.

Det er vanskelig å budsjettere eksakt på overtidskostnader. Det er ikke tatt høyder større eller langvarige hendelser, men erfaringstall basert på normalt sykefravær og permisjoner. Når bemanningen er lovbestemt og regulert gjennom vedtatt brannordning må det meste av fravær dekkes av overtid. Vi vil fortsette arbeidet med å se på bruk av vikarer, turnusoppsett, ferieavvikling og andre rutiner for å redusere overtidsbruk.

Faste driftskostnader

I tabell nr. 1 er øvrige driftsutgifter splittet i faste og variable kostnader. Faste kostnader er for eksempel husleie, strøm og renhold, kjøp av administrative tjenester, tilskudd til IUA- Telemark, Skogbranntroppene og Røde Kors, IT-lisenser, drift av nødnett-terminaler etc. Dette er kostnader selskapet i svært liten grad kan påvirke.

I byggingen av selskapet har det vært et poeng å sørge for at eierkommunene får mest mulig igjen for eierskapet. I stedet for å kjøpe tjenester i privatmarkedet har vi derfor inngått avtale med Porsgrunn kommune om kjøp av administrative tjenester, og med Bamble kommune om renhold på ny brannstasjon.

Variable driftskostnader

Under variable driftskostnader tar drivstoffutgifter og drift og vedlikehold av brannbiler mer enn 1/3 av budsjettet, mens resten går til arbeidstøy, spesialutstyr, diverse forbruksmaterieell med mer.

Drift av brann- og redningstjeneste er kapitalkrevende, da det i stor grad kreves dyrt spesialutstyr som i mange tilfeller må kjøpes fra utlandet. Det er vesentlig etterslep på vedlikehold på alle brannstasjonene, og gammelt utstyr krever dyre reparasjoner. For eksempel har en brannbil en avskrivningstid på 20 år, noe som utfordrer driftsbudsjettet i mange år før det er tid for utskifting. Vi har vurdert å redusere avskrivningstiden (og dermed utskiftingstakten) på brannbiler til 15 år, men har foreløpig ikke funnet rom for det i budsjettet selv om vedlikeholdskostnadene da ville blitt vesentlig redusert.

Momskostnad

Dette er motposten til momsinnpekt omtalt under driftsinntekter. Beregningsgrunnlaget er 25 % av kompensasjonsberettigede utgiftsarter i budsjettet.

Avskrivninger

Investeringer gjort over kapitalbudsjettet avskrives i driftsbudsjettet. Størrelsen på avskrivningene reguleres i budsjettforskriftens § 3-4. Avskrivningene skal være lineære, og starte senest året etter at et anleggsmiddel er anskaffet. For brannstasjoner er avskrivningstiden 50 år, mens brannbiler har en avskrivningstid på 20 år.

I tillegg til å avskrive de nye investeringene i selskapet har vi også overtatt avskrivningskostnadene for anleggsmidlene som er overført fra eierkommunene. Dette gir vesentlig høyere avskrivningskostnader enn hva investeringsbudsjettet vårt skulle tilsi. Imidlertid har avskrivninger etter kommunale regnskapsprinsipper en post og en motpost. Utgiftsposten skal gjenspeile årlig

verdireduksjon som følge av slitasje på bygninger og utstyr, men som følge av motposten lenger nede i budsjett-tabellene er nettoeffekten null.

Brutto driftsresultat

Brutto driftsresultat tilsvarer forskjellen mellom driftsinntekter og driftsutgifter inklusive avskrivninger. Det vil si overskudd på årets drift før renter og avdrag.

Finansposter

Renteinntekter

Som følge av stort lån, samt at driftstilskudd fra eierkommunene utbetales fire ganger per år, har selskapet tidvis store beløp inntående i banken. Dette gir høye renteinntekter. Disse er estimert til om lag 1,5 millioner kroner i 2024, som er et år med fortsatt høye investeringer, og synkende videre i økonomiplanperioden.

Renteutgifter

Selskapet har hatt et stort investeringsbudsjett i sine første driftsår, som følge av byggingen av ny brannstasjon i Bamble. Dette medfører høyt lån, med dertil hørende renter. Første driftsår tok vi opp lån med en rentesats på 1,5 %. Per oktober 2023 er rentesatsen vi oppnår, selv ved å gå ut i markedet og få tilbud fra ulike banker, på 5,4 %

Avdrag på lån

Selskapet følger kommunelovens prinsipper. Etter kommunelovens § 14-18 om avdrag på lån skal lån til investeringer avdras årlig. Forskrift om lån og lånevilkår mv. for interkommunale selskaper § 3 sier at løpetiden på lån for kapitalformål ikke kan være lenger enn det som er forsvarlig ut fra låneobjektets levetid. Det er i budsjettet forutsatt at investeringenes levetid er den samme som forventet avskrivningstid, og lånenes varighet/avdragstid er vektet med bakgrunn i planlagte investeringer.

Motpost avskrivninger

Her føres avskrivningskostnadene inn igjen, da avdrag på lån skal gjenspeile årlig verdireduksjon på investeringene.

Driftsresultat

Driftsresultat før interne finanstransaksjoner viser hvor mye som kan disponeres til avsetninger og investeringer etter at driftsutgifter, renter og avdrag er betalt. Jf. Teknisk beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi (TBU) er netto driftsresultat hovedindikator for økonomisk balanse i kommuneøkonomien. Anbefalt nivå på netto driftsresultat som andel av netto driftsinntekter for kommunesektoren er på 1,75 %. Vi kan neppe bruke dette direkte som et måltall for et IKS, men det illustrerer at vi bør tilstrebe et positivt driftsresultat slik at selskapet på sikt kan finansiere en del av investeringene uten å ta opp lån, og også bygge opp en buffer mot uforutsette hendelser.

Disponering av driftsresultatet

Etter kommunale regnskapsprinsipper kan selskapet ikke låne penger for å finansiere aksjer og andeler. Det vil si at kostnadene til årlige egenkapitalinnskudd til KLP må finansieres ved overføring av midler fra drifts- til kapitalregnskapet. En slik overføring gjøres av tilgjengelig driftsresultat. I økonomiplanperioden er det lagt opp til en årlig overføring på 0,1 millioner kroner til kapitalregnskapet, tilsvarende forventet utgift til KLP. Resterende positivt driftsresultat er planlagt overført til disposisjonsfond for å sikre buffer mot uforutsette utgifter jf. eierstrategien.

Tabellen under viser budsjettert utvikling i fondsbeholdning i økonomiplanperioden. Prognosene for 2023 tilsier at tidligere opparbeidet disposisjonsfond må benyttes for å dekke merforbruk innværende år. Beholdning per 01.01.24 er derfor budsjettert til kroner 0.

Tall i 1000 kroner

	R 2022	B 2023	B 2024	B 2025	B 2026	B 2027
Disposisjonsfond per 01.01	2 217	2 412	0	11	135	311
Avsetning til disposisjonsfond	195	18	11	124	176	8
Bruk av disposisjonsfond	0	0	0	0	0	0
Disposisjonsfond per 31.12	2 412	2 430	11	135	311	319

Tabell nr. 7, Fondsutvikling per 31.12

Kapitalbudsjettet

Kapitalbudsjettet for Grenland brann og redning IKS bygger på 10-års utskiftningsplaner fra brannvesenene i eierkommunene. Alle planene er gjennomgått på nytt, og de er oppdatert med ny kunnskap om tilstanden på de driftsmidlene vi har, prisstigning på varer og tjenester osv.

Brannvesenet har behov for mye dyrt spesialutstyr som må kjøpes fra utlandet. Valutaendring som og generelt svak krone får derfor konsekvens for pris på biler og utstyr.

Investeringsrammene er oppdatert til 2024-priser, og alle beløp i kapitalbudsjettet er oppgitt inkludert moms. Dette som følge av forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv. § 5-5, som sier at kapitalbudsjettet skal inneholde bruttobeløp.

Kapitalbudsjettet for et IKS vedtas på et overordnet nivå, men brann- og redningssjefen ønsker her å vise hvordan investeringsmidlene er fordelt på ulike prosjekter. Ny brannstasjon i Bamble har fått en egen ramme vedtatt av representantskapet i budsjettsaken fra 2020, mens øvrige investeringer er fordelt på hovedkategorier med rullerende ramme.

Tall i 1000 kroner

	R 2022	B 2023	B 2024	B 2025	B 2026	B 2027
Ny brannstasjon	27 279	145 000	37 157	0	0	0
Brannbiler og båter	11 845	4 000	13 000	12 000	6 000	6 000
Biler og utstyr, feier	350	1 700	12 400	0	850	0
IT-systemer, inventar og utstyr	2 299	1 100	1 300	1 120	1 000	1 120
Mindre biler og båter	1 172	2 450	900	1 600	1 500	0
Brann- og redningsmaterieell	575	1 450	500	500	500	500
Endringer eksisterende bygg	109	600	500	500	500	500
Egenkapitainnskudd KLP	21	50	100	100	100	100
Overførte eiendeler fra kommunene	11 243	16 000	0	0	0	0
Sum investeringer	54 892	172 350	65 857	15 820	10 450	8 220

Tabell nr. 8, Kapitalbudsjettet fordelt på investeringsprosjekter

Investeringsprosjekter

Ny brannstasjon

Arbeidet med ny brannstasjon i Bamble er godt i gang, og forventes å være avsluttet medio januar 2024. Det er noe forskyvning sammenlignet med økonomiplanen for 2023.

Inne i rammen til brannstasjonen er det også avsatt noe midler til etablering av lokasjon for sjørettet innsats, som erstatning for dagens båtplass i Brevik.

Brannbiler og båter

I økonomiplanen er det lagt til grunn en ny mannskapsbil i Bamble i 2024, og tankbiler i Skien og Drangedal i 2025. Nye mannskapsbiler i Porsgrunn og Skien er lagt inn i 2026 og 2027. Alle disse bilene vil være mer enn 20 år gamle på utskiftingstidspunktet, og krever allerede i dag mye dyrt vedlikehold.

Som følge av nye myndighetskrav til båtførere er det behov for nye og mindre båter i Kragerø og i Bamble. Disse er lagt i budsjettet i 2024 og 2025.

Kort etter denne økonomiplanperioden vil det være behov for nytt høydemateriell (lift eller stigebil) i Kragerø.

Biler og utstyr, feier

Som følge av lang leveringstid er det etterslep på investeringene i feierbiler. De nyeste feierbilene i selskapet er fra 2014, det er derfor et stort behov for utskifting. I 2024 er det lagt til grunn av vi får levert 12 nye biler, til en pris på om lag 1 million kroner per stykk. Den høye prisen skyldes strenge krav til HMS, blant annet sikkert skille mellom skitten og ren sone, som følge av kreffare ved eksponering for sot og giftige stoffer. Ombygging for å tilfredsstill disse kravene utgjør en vesentlig del av prisen.

IT-systemer, inventar og utstyr

Kostnadene på denne posten gjelder de første årene i økonomiplanperioden i hovedsak nødvendig utskifting av kommunikasjonsutstyr til røykdykking. Det ligger også inne en årlig pott til inventar og utstyr, og det er budsjettet med innkjøp av budsjettverktøy.

Mindre biler og båter

Det er i denne økonomiplanperioden lagt opp til utskifting av 1-2 småbiler per år. Dette er stasjonsbiler som brukes til frakt av personer og utstyr. Disse bilene har en økonomisk levetid på rundt 10 år, men bør ideelt sett byttes ut vesentlig tidligere for å unngå de store driftskostnadene. Vi vurderer fortløpende muligheter for sambruk av biler mellom stasjoner og avdelinger, og ser også på muligheten for å kjøpe pent brukte biler i noen tilfeller.

Det foreligger ingen planer om anskaffelse av mindre båter i økonomiplanperioden.

Brann- og redningsmateriell

I denne posten ligger diverse utstyr knyttet til beredskap. Det er lagt inn en årlig pott, hvor bruk må planlegges ut fra hvor det er størst behov.

Endringer i eksisterende bygg

Selv om selskapet i hovedsak leier bygg vil det være behov for ombygginger, inventar og utstyr som ikke dekkes av byggeier. Årlig pott er satt av, og prioriteringer må gjøres innenfor denne rammen.

Egenkapitalinnskudd KLP (Aksjer og andeler)

Alle organisasjoner med pensjon i KLP må betale et årlig egenkapitalinnskudd. Dette føres i kapitalregnskapet, men må finansieres med overføring fra drift.

Finansiering av investeringene

I denne økonomiplanen er det ikke lagt opp til egenfinansiering av investeringene ut over salg av gamle anleggsmidler. Rammene for det enkelte prosjekt er oppgitt inkludert moms, slik at momskompensasjon vil inngå som en del av fellesfinansieringen. Ellers er investeringene tenkt finansiert ved bruk av lån. På sikt bør deler av årlig netto driftsresultat gå til finansiering av mindre investeringer.

Tabellen under viser planlagt finansiering av investeringene for perioden 2024-2027.

Tall i 1000 kroner

	R 2022	B 2023	B 2024	B 2025	B 2026	B 2027
Finansieringsbehov	54 892	172 350	65 857	15 820	10 450	8 220
Overførte eiendeler fra kommunene	11 243	16 000	0	0	0	0
Momskompensasjon	7 570	31 270	12 600	2 900	1 900	1 600
Overføring fra drift	0	50	100	100	100	100
Salg av anleggsmidler	69	1 300	950	800	300	400
Bruk av lån	36 011	123 730	52 207	12 020	8 150	6 120
Sum finansiering	54 892	172 350	65 857	15 820	10 450	8 220

Tabell nr. 9, Finansiering av investeringene

Det er lagt til grunn at vi kan selge gamle biler ved kjøp av nye, men som følge av høy alder og begrenset marked for brannbiler vil salgssommene være lave.

Gjeldsutvikling

Selskapets gjeld vil i stor grad være knyttet til fremdrift på bygging av ny brannstasjon i Bamble, samt utskifting av større biler (ref. avsnitt om brannbiler). Vedtatt låneramme i selskapsavtalen er 230 millioner kroner.

I selskapsavtalen er det åpnet for at selskapet ved behov kan ta opp likviditetslån. Det er ikke lagt opp til dette i budsjettet.

Utviklingen i gjeld gjennom økonomiplanperioden er vist i tabellen under. Endelig lånopptak i 2023 ser ut til å bli lavere enn budsjettet. Gjeld per 31.12 fra kolonnen B 2023 stemmer derfor ikke overens med gjeld per 01.01 i kolonnen B 2024 i tabellen.

Tall i 1000 kroner

	R 2022	B 2023	B 2024	B 2025	B 2026	B 2027
Gjeld per 01.01	10 920	66 945	178 018	224 304	228 733	228 768
Lånopptak	56 840	123 730	52 207	12 020	8 150	6 120
Avdrag	-1 068	-1 847	-5 921	-7 591	-8 115	-8 486
Gjeld per 31.12	66 692	188 828	224 304	228 733	228 768	226 402

Tabell nr. 10, Gjeldsutvikling per 31.12 i budsjettåret

Forslag til vedtak

1. Driftsbudsjett og økonomiplan for perioden 2024-2027 vedtas etter følgende tabell:

Tall i 1000 kroner

	Regnskap 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
Driftsinntekter						
Salgsinntekter	-4 194	-6 195	-7 115	-7 675	-7 425	-7 475
Refusjoner	-105 411	-154 657	-183 406	-183 472	-184 068	-184 068
Overføringer	0	-5 520	-7 119	-7 119	-7 119	-7 119
Sum driftsinntekter	-109 605	-166 372	-197 640	-198 266	-198 612	-198 662
Driftsutgifter						
Lønn inkl. sosiale utgifter	81 071	128 812	143 779	142 078	141 271	141 246
Kjøp av varer og tjenester	24 384	24 083	32 515	31 455	31 035	30 535
Overføringer	3 233	10 110	7 119	7 119	7 119	7 119
Kalkulatoriske avskrivninger	5 206	7 967	10 187	15 169	15 914	16 436
Sum driftsutgifter	113 895	170 972	193 600	195 821	195 338	195 335
Driftsresultat	4 290	4 601	-4 040	-2 445	-3 273	-3 326
Finansposter						
Renteinntekter	-1 619	-1 000	-1 500	-1 000	-500	-500
Renteutgifter	1 272	2 477	9 689	10 816	11 307	11 654
Avdrag på lån	1 068	1 847	5 921	7 591	8 115	8 486
Netto finansutgifter	721	3 324	14 110	17 407	18 922	19 640
Motpost kalkulatoriske avskrivninger	-5 206	-7 967	-10 187	-15 169	-15 914	-16 436
Ordinært resultat (før interne finansieringstransaksjoner)	-195	-42	-117	-206	-265	-122
Interne finansieringstransaksjoner						
Avsetninger	195	18	17	106	165	22
Bruk av tidligere avsetninger	0	-26	0	0	0	0
Brukt til finansiering av utgifter i kapitalregnskapet	0	50	100	100	100	100
Regnskapsmessig resultat (etter interne finansieringstransaksjoner)	0	0	0	0	0	0

2. Kapitalbudsjett og økonomiplan for perioden 2024-2027 vedtas etter følgende tabell:

Tall i 1000 kroner

	Regnskap 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
Investeringsutgifter						
Investeringer i varige driftsmidler	54 872	172 300	65 757	15 720	10 350	8 120
Kjøp av aksjer og andeler	21	50	100	100	100	100
Sum investeringer	54 892	172 350	65 857	15 820	10 450	8 220
Finansiering						
Bruk av lån	36 011	123 730	52 207	12 020	8 150	6 120
Salg av varige driftsmidler/fast eiendom	69	1 300	950	800	300	400
Tilskudd og refusjoner vedrørende investeringer	11 243	16 000	0	0	0	0
Kompensasjon for merverdiavgift	7 570	31 270	12 600	2 900	1 900	1 600
Bidrag fra årets driftsbudsjett/-regnskap	0	50	100	100	100	100
Netto avsetninger	0	0	0	0	0	0
Sum finansiering	54 892	172 350	65 857	15 820	10 450	8 220

3. Lånopptak for 2024 vedtas etter følgende tabell:

Tall i 1000 kroner

	<i>Regnskap 2022</i>	<i>Budsjett 2023</i>	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
Gjeld per 01.01	10 920	66 945	178 018	224 304	228 733	228 768
Lånopptak	56 840	123 730	52 207	12 020	8 150	6 120
Avdrag	-1 068	-1 847	-5 921	-7 591	-8 115	-8 486
Gjeld per 31.12	66 692	188 828	224 304	228 733	228 768	226 402